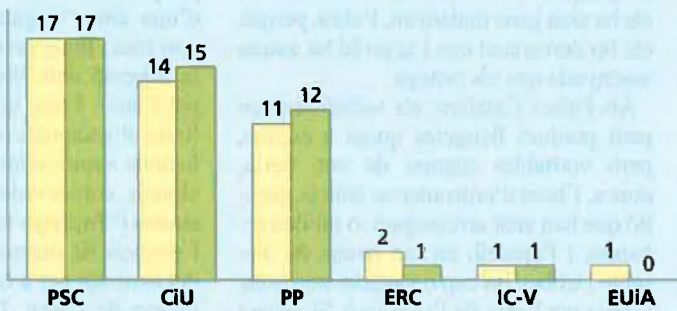

ROSANNA PUCHADES

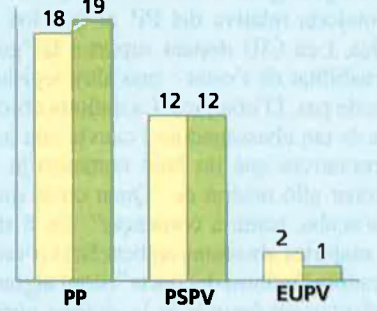
RESULTATS ELECTORALS SEGONS CIRCUMSCRIPCIONS

	PP		PSOE		IU		PNB		EA		CHA		PA		BNG	
País Basc	6	7	5	4	1	0	6	7	1	1	-	-	-	-	-	-
Aragó	7	8	5	4	0	0	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Andalusia	26	28	28	30	5	3	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-
Galícia	14	16	6	6	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	5	3
Altres CCAA	119	124	83	81	8	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL	172	183	127	126	14	8	6	7	1	1	1	1	3	1	5	3

CATALUNYA

PAÍS VALENCIÀ

Resultats hipotètics en circumscrIPCions autonòmiques (barres grogues) i Resultats circumscrIPCions provincials (reals, 12 de març) (barres verdes).

Uns resultats alternatius

L'analista polític Roger Buch planteja què hauria passat el 12-M si les circumscrIPCions haguessin estat autonòmiques, no provincials. Respostes: el PP no hauria arribat a la majoria absoluta, el PSOE guanyaria dos diputats, ERC pujaria...

Tots els sistemes electorals beneficien uns partits i en perjudiquen uns altres. En el cas de les últimes eleccions al Congrés espanyol hi ha partits lleugerament sobrerrepresentats, com el PP i el PNB, i n'hi ha de clarament subrepresentats, com EU, ERC o el PA, i, en menor mesura, el BNG o el PSOE. L'explicació de la subrepresentació que afecta alguns partits no és pas la Llei d'Hondt, a la qual se solen atribuir efectes molt perversos, sinó a la dimensió insuficient de la

majoria de circumscrIPCions electorals. Quan apliquem la Llei d'Hondt a les eleccions europees amb circumscrIPCió única per a tot l'estat, el nivell de proporcionalitat és molt elevat.

En les eleccions al Congrés la circumscrIPCió electoral és la província. Ens interessa de veure com restaria el Congrés de Diputats, si, amb els mateixos resultats del 12 de març, les circumscrIPCions electorals haguessin estat les comunitats autònomes i no pas les províncies. D'aquesta manera, pel

fet d'augmentar el nombre d'escons a distribuir a cada circumscrIPCió electoral, el repartiment seria més proporcional, és a dir: el percentatge global de vots aconseguits per cada candidatura seria més semblant al percentatge d'escons obtinguts. Evidentment, a les comunitats autònomes uniprovincials no hi hauria variacions, però a la majoria de les altres sí que n'hi hauria. Els partits beneficiats serien els partits mitjans que no tenen prou percentatge per a obtenir diputats en una circumscrIPCió

provincial amb pocs escons a repartir, però que sí que en tenen prou per aconseguir amb el mateix percentatge un diputat en una circumscripció on hi hagi més escons en joc. Imaginem una llista que obtingués el 16% en dues circumscripcions de 3 o 4 diputats i que es quedés sense representació en totes dues. Si ajuntéssim aquestes dues circumscripcions, amb el mateix percentatge la mateixa llista hi obtindria un diputat.

Per fer aquest càlcul ens hem basat simplement en la suma dels diputats provincials actuals per cada comunitat autònoma. Si es canviés el sistema electoral, també caldria procurar que el nombre de diputats per comunitat fos més proporcional. Això significaria sobretot corregir l'actual sobrerrepresentació de Castella-Lleó en benefici de Madrid i Catalunya.

Els resultats. Si comptéssim la circumscripció autonòmica a tot l'estat, en les eleccions del 12 de març ens trobaríem amb canvis a totes les comunitats autònomes pluriprovincials, excepte a les Canàries i a Extremadura. El Partit Popular, tot i ésser el primer partit a la majoria de les circumscripcions, en sortiria lleugerament malparat a totes les demarcacions amb canvis, i perdria fins a 11 diputats. Per tant, en el recompte general, s'hauria quedat amb 172 escons, i hauria perdut per poc la majoria absoluta. Per la seva banda, el PNB i CiU perdrien un diputat cadascun, i el PSOE en perdria 2 a Andalusia, però en guanyaria 4 a la resta: un a l'Aragó, un al País Basc, un a Castella-Lleó i una a Castella-La Manxa, de forma que en el recompte final només sumaria dos diputats, i en tindria 127.

EU és la candidatura d'àmbit estatal més perjudicada per la demarcació provincial, i des de l'any 1977 el PCE, i després IU, es troben constantment subrepresentats per aquest motiu. Ha estat habitual de comparar el cas de CiU i IU, que són dos partits que han obtingut un nombre de diputats semblant, tret que IU quasi triplica CiU en nombre de vots. I això no

pas tant perquè CiU es trobi massa sobrerrepresentat, sinó perquè IU es troba molt subrepresentat. A moltes províncies EU no ha assolit mai cap diputat, i els vots que aconsegueix no tenen traducció parlamentària. Si en les eleccions del 1996 hi hagués hagut circumscripcions autonòmiques, IU hauria passat de 21 diputats a 31. En les eleccions del 12 de març IU hauria aconseguit 6 diputats més, i en tindria 14 i no pas 8; n'hauria aconseguits 2 a Andalusia i un més al País Basc, Catalunya, País Valencià i Castella-Lleó. Una situació semblant a la d'EU va afectar en el seu moment el CDS de l'època de Suárez, quan també era un partit mitjà a tot l'estat, que no assolia, a diferència dels partits

L'establiment de les circumscripcions autonòmiques, podria fer desaparèixer el possible vot útil.

nacionalistes, percentatges importants a províncies concretes.

Un dels partits més beneficiats seria el BNG, que passaria de 3 diputats a 5. El seu augment espectacular a totes les quatre circumscripcions gallegues va quedar a un pas de concretar-se en dos o tres diputats més. Actualment el BNG desaprofita els 37.000 vots llargs que obté tant a Lugo com a Ourense, amb un gens menyspreable 16% i 17 % dels vots, respectivament. A més, a Pontevedra també es queda a la porta d'un segon diputat, que no arrabassa al PSOE pel creixement del PP.

ERC és un partit encara més subrepresentat, i aquest canvi li aniria a meravella. D'una banda, ERC ha de competir a Barcelona que, juntament amb Madrid, és la circumscripció on l'escó costa

més vots d'aconseguir. D'una altra, desaprofita els 59.000 vots que obté sumant els de Girona, Lleida i Tarragona. Amb Catalunya com a circumscripció electoral ERC asseguraria de llarg el segon diputat i arribaria força a prop del tercer.

El Partit Andalusista (PA) és actualment el partit més subrepresentat de tots, perquè amb 205.000 vots només obté un diputat. El PA aconsegueix un diputat a Cadis, però en canvi desaprofita els 150.000 vots restants, repartits per les altres set províncies andaluses. Si Andalusia fos una sola circumscripció, triplicaria la seva representació al Congrés.

Cal dir que si el País Valencià fos una sola circumscripció electoral, hi caldrien uns 68.000 vots per a obtenir un escó. Així, ni el Bloc-Verds ni UV no n'haurien aconseguit cap en aquesta avinentesa, però el tindrien força més a l'abast en pròximes convocatòries.

Un aspecte difícil de quantificar, però que caldria ponderar com a efecte d'una possible implantació de les circumscripcions autonòmiques, és la desaparició del vot "útil". Pot haver-hi electors que, conscients de la impossibilitat que el seu vot tingui traducció parlamentària, votin a les eleccions generals una segona opció. Per exemple, un elector d'IU d'una província de Castella-Lleó que voti sistemàticament el PSOE, o un elector d'ERC o d'ICV o d'EUiA de fora de la demarcació de Barcelona que voti CiU o PSC en el primer cas o PSC en els altres dos. El vot "útil" seria molt relatiu, perquè, tot i saber els efectes dels sistemes electorals, molts electors s'estimen més de votar sovint la primera opció, encara que sàpiguen que no tindrà traducció parlamentària. Això explica els excel·lents resultats d'ERC a Girona, Lleida i Tarragona aquestes darreres eleccions. La desaparició d'aquest possible vot útil, per petit que fos, beneficiaria encara més les opcions avui subrepresentades.

Roger Buch